

VŘEDOVÁ CHOROBA - je onemocnění při kterém dochází k narušení vnitřního povrchu žaludku různou mírou. Příčinou je nerovnováha mezi agresivními vlivy (sekrece HCl, pepsinu, infekce *Helicobacter pylori*, reflux žluče, stres, kouření, některé léky) a ochrannými mechanismy

žaludeční sliznice (výskyt hlenu, nárazníkové mechanismy, dobré prokrvení, obnova sliznice). V patogenezi tedy může jít o zvýšenou kyselost žaludeční šťávy nebo sníženou odolnost žaludeční sliznice. Jakékoliv poškození žaludeční sliznice může být spojeno se ztrátou její odolnosti vůči účinku kyselé žaludeční šťávy, tkáň je pak natravovaná za vzniku defektu.

- **Eroze** je defekt postihující pouze sliznici žaludku. V endoskopickém obraze se jeví jako plochý defekt velikosti špendlíkové hlavičky až koruny, různého tvaru, nejčastěji oválného, tmavě hnědé až černé barvy připomínající kávovou sedlinu. Vyskytují se v těle žaludku, obvykle mnohočetně. Eroze se při správném léčebném režimu zhojí, může ale přejít do hlubších vrstev stěny žaludku za vzniku vředu.

- **Peptický vřed** - destrukce stěny žaludku postihující sliznici, podslizniční vazivo i svalovinu. Vyskytuje se zejména u mužů středního věku, ale může vzniknout v kterémkoliv věku. Nejčastěji je lokalizován v pylorické části žaludku na malé křivině. Akutní vřed bývá mnohočetný, jeví se jako ostře vyseknutý slizniční defekt okrouhlého nebo oválného tvaru 1-2 cm v průměru, zasahující do svaloviny. Vřed se hojí po odstranění příčiny jizvou, může také přejít v nehojící se chronický peptický vřed. Chronický vřed bývá soliterní defekt, oválného tvaru s navlitémi okraji a hlubokou spodinou. Pokud se zhojí, jizvy mohou být deformující. Možné komplikace peptického vředu:

- krvácení - krvácení může být různě závažné, od okultního, které zachytilelné, ale může nemocného anemizovat, přes malé krvácení způsobující černé zbarvení stolice (*meléna*), po závažné život ohrožující krvácení při narušení tepny ve stěně žaludku, které se projeví zvracením jasně červené krve (*hematemesis*)

- perforace - proděravění stěny žaludku s následným vylitím obsahu do dutiny pobřišnicové, což vyvolá zánět pobřišnice.

- penetrace - stav kdy vřed naruší stěnu žaludku, ale protože mezi žaludkem a sousedním orgánem jsou vytvořeny vazivové srůsty, nedojde k vyjití obsahu žaludku, ale vřed může prorůst dále do sousedního orgánu (slinivka břišní)

- jizevnaté stenózy

- maligní zvrát se vznikem karcinomu žaludku

- **Vředová choroba žaludku (a duodena)** je časté onemocnění, běžnější u mužů, charakterizované výskytem chronických vředů. Typické je střídání období klidu, kdy je nemocný bez potíží, s obdobím akutních obtíží, obvykle na jaře a na podzim.

